

[Rahbæk Møller]

Jeg skal herefter vende mig mod de enkelte forslag. Jeg vil tage udgangspunkt i Socialdemokratiets som de mest gennemarbejdede.

I beslutningsforslag nr. B 13 foreslår Socialdemokratiet en forhandlet indkomspolitik som led i en social kontrakt. Rammen er overordentlig stram, idet der sigtes mod en omkostningsudvikling på 3 pct. årligt. Da de 2 pct. tilsyneladende forudsættes beslåglagt af pensionsreformen, bliver der mindre end 1 pct. tilbage til nominelle lønstigninger og andre forbedringer.

Denne stramme ramme får ikke SF til at tage afstand fra forslaget. Vi har for længst fremsat forslag om social kontrakt, der bl.a. indebærer den samfundsmæssigt mest gunstige omkostningsudvikling. Vores betingelse har blot været, at den del, der angik lønnen, skulle vedtages af fagbevægelsen på demokratisk vis, dvs. ved urafstemninger. Jeg læser beslutningsforslag nr. B 13 sådan, at det også er Socialdemokratiets opfattelse.

Vi er også sikre på, at lønarbejderne er villige til at medvirke, hvis de vel at mærke er sikre på, at helheden er socialt afbalanceret.

På mange punkter har Socialdemokratiet bestræbt sig på en sådan balance, og vi er da også enige i de fleste af forslagets formuleringer, f.eks. vedrørende lettelse af børnefamiliernes vilkår og vedrørende boligudgifterne. Dem vil jeg derfor ikke gentage. Men jeg vil knytte et par bemærkninger til nogle af punkterne, der er rigeligt svage eller direkte mangelfulde.

Der står således, at alle indkomsttyper skal være omfattet. Nu er det ikke alle indkomsttyper, som samfundet har styr på. Men endnu mere fundamentalt: det kan jo ikke gælde virksomhedernes indtægter. Formålet med en dæmpet omkostningsudvikling er jo netop at styrke virksomhedernes indtægtsmuligheder. Så bliver deres ejere rigere, end de ellers ville være blevet, medmindre det øgede overskud deles med de ansatte i form af indførelse af økonomisk demokrati. Men det står der ikke noget om i forslaget.

I punkt 6 omtales en interessant nyskabelse, nemlig fornyelsespuljer i virksomhederne for at sikre, at ekstrajobbet anvendes til investering, forskning og uddannelse. Men der står intet om, hvem der skal sikre dette. Jeg håber ikke, det er statsmagten, repræsenteret f.eks. ved Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der skal det. Så

tæt kontrol med de enkelte virksomheders dispositioner kan statsmagten ikke føre på fornøftig vis. Det har de østeuropæiske lande til fulde bevist. Det må derfor være de ansatte, der skal have øget indflydelse i form af arbejdspladsdemokrati. Det står der heller ikke et ord om.

Med disse bemærkninger skal jeg tilsige SF's støtte til hovedsigtet med forslaget.

Regeringen har også en indkomstpølitisk ramme – den samme som Socialdemokratiets. Men hvor Socialdemokratiet dog har bestræbt sig på at udarbejde betingelser, så rammen faktisk har en chance for at blive overholdt, står det helt hen i tågen, hvad der skal ske i regeringens plan.

Regeringen tror åbenbart, at det er nok at sige stram indkomstpølitik og køre rammen i en modelberegning, og så sker det også nok.

Hvad i alverden skulle få lønarbejdere til at holde sig fra at stille lønkrav, når de ser virksomhedens ejer skifte sin bil ud med en flottere, fordi han tjener mere på grund af indkomstpølitikken og oven i købet får en stor skattelettelse fra regeringen? Og hvad skulle afholde ham fra at give en lønforhøjelse, så han kan fastholde en god og stabil arbejdskraft? Han har råd til det. Svaret blæser i vinden.

Hvad angår beslutningsforslag nr. B 14, forslaget om en pensionsreform, er det mest overraskende, at Socialdemokratiet overhovedet ikke gør sig overvejelser om at bruge den stærkt øgede kollektive opsparing til at fremme dels en bæredygtig udvikling og dels øget lønarbejderindflydelse, jf. ovenstående. Det er især overraskende, fordi Socialdemokratiet i debatten lægger så stor vægt på de samfundsøkonomiske virkninger af en pensionsreform og underbetoner det, der burde være det egentlige formål, nemlig at sikre folk en ordentlig pension.

Når det drejer sig om selve pensionsreformens udformning, er der til gengæld stort sammenfald mellem SF's og Socialdemokratiets synspunkter. Bl.a. noterer jeg med tilfredshed, at Socialdemokratiet nu også foreslår risikoudligning mellem de forskellige ordninger med hensyn til dødelighed og invaliditet.

Men på to punkter er der uoverensstemmelser. Bistandsmodtagerne glimrer ved deres fravær. De skal selvfølgelig også med. Det samme må i øvrigt gælde selverhvervende i den udstrækning, det er teknisk muligt.